

Третяк Д. Д., к.е.н., доцент
*Київський національний університет
імені Тараса Шевченка
м. Київ, Україна*

**ЦИФРОВІ РІШЕННЯ МЕРЕЖІ EEN
(ENTERPRISE EUROPE NETWORK) ДЛЯ БІЗНЕСУ
В УМОВАХ COVID-19**

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-123-7-7>

В цьому році весь світ отримав непередбачуваний виклик у вигляді пандемії COVID-19, яка поставила перед бізнесом всіх без винятку країн, важливе завдання – змінитися та адаптуватися до сучасних умов. Тому зараз відбуваються стрімкі зміни у всіх звичних життєвих процесах, зокрема, підходах і методах навчання, виробництва і бізнесу. Більшість соціальних і бізнес-процесів переходять в цифрову площину за допомогою інтернет-платформ.

Важливість розвитку цифрової інфраструктури підтримки бізнесу усвідомлюється в усьому світі. Так, Організацією економічного співробітництва (ОЕСР) запроваджено Глобальну ініціативу Digital for SMEs (D4SME). Метою ініціативи є спрямування зусиль міжнародної спільноти, національних урядів, громадських організацій на формування сприятливих рамкових умов для цифровізації малого та середнього бізнесу, зокрема підвищення обізнаності щодо переваг використання цифрових

технологій, а також налагодження діалогу з ключових питань цифровізації [4, с. 6]. Провідну роль у реалізації ініціативи відводиться національним урядам, відповідальним за поширення принципу «Better policies for better SMEs and, therefore, for better lives» («Краща політика для поліпшення малих та середніх підприємств, а отже, і для кращого життя») у своїй економічній політиці.

Україна також активно рухається в напрямі цифровізації суспільства. У 2018 р. прийнято Концепцію розвитку цифрової економіки і суспільства України на 2018–2020 рр. [3], спрямовану на формування суспільної потреби у використанні цифрових технологій. Одним з напрямів цифрового розвитку проголошено створення цифрової інфраструктури – комплексу технологій, продуктів та процесів, що забезпечують обчислювальні, телекомунікаційні та мережеві можливості на цифровій основі (таблиця 1).

В Україні цифрова інфраструктура підтримки малого бізнесу представлена різними складовими. Основними серед них є такі [1]:

- онлайн-платформи взаємодії держави і бізнесу («Он-лайн будинок юстиції», «Дія. Бізнес»);
- онлайн-платформи взаємодії «бізнес-бізнес» («Bepartner», Enterprise Europe Network, Xing, LinkedIn та інші);
- цифрові консалтингові сервіси, як державні так і недержавні;
- онлайн-навчання та підвищення рівня цифрової грамотності. Ця складова інфраструктури також представ-

лена державними (безкоштовними) та недержавними сервісами;

– просвітництво. Просвітницька діяльність охоплює два напрями. По-перше, це інформування громадян про цифрові можливості ведення бізнесу, роз'яснювальна робота, яка здійснюється державою через різноманітні цифрові канали зв'язку – месенджери, соціальні мережі, офіційні сайти органів влади тощо;

– цифрові фінансові послуги. Цей сектор інфраструктури розвивається в основному по типу «бізнесбізнес» на взаємовигідній для обох сторін основі. Більшість українських банків, часто страхові компанії, пропонують відповідні сервіси – електронний кабінет підприємця, «офіс у кишені». Але значний вплив на розвиток цього сектору вчиняє держава, яка має займатися нормативно-правовим упорядкуванням процесу цифрових розрахунків;

– громадські ініціативи, покликані ініціювати важливі для малого бізнесу національні економічні реформи або прискорити їх реалізацію.

У той же час Європейська мережа підприємництва (EEN, Enterprise Europe Network), задовго до пандемії, була створена як цифрова сучасна віртуальна платформа, спрямована на підтримку розвитку амбітних малих і середніх підприємств та інноваційних організацій. Тому Європейська комісія сьогодні в своїй «Стратегії розвитку малого та середнього бізнесу» забезпечила підтримку МСП будь-якого розміру і сектору, в тому числі через такі структури, як EEN, для побудови економічно стійкої цифрової Європи [2].

Напрями розвитку національної цифрової інфраструктури України

Напрямок розвитку	Складові інфраструктури
Тверда цифрова інфраструктура	Широкозмугова фіксована телекомунікаційна інфраструктура та мобільна (рухома) телекомунікаційна інфраструктура
	Інфраструктура цифрового телебачення, радіо- та технологічної інфраструктура для проєктів Інтернету речей
	Інфраструктура обчислень, віртуалізації та збереження даних (хмарних та туманних)
	Інфраструктури кібербезпеки
	Спеціалізована інфраструктура
М'яка цифрова інфраструктура	Інфраструктура ідентифікації та довіри
	Інфраструктура відкритих даних
	Інфраструктура інтероперабельності
	Інфраструктура блокчейн
	Інфраструктура електронних розрахунків та транзакцій
	Інфраструктура електронної комерції та онлайн-взаємодії суб'єктів бізнесу
	Інфраструктура державних послуг (електронне урядування)
	Інфраструктура життєзабезпечення (медицина, освіта, громадська безпека, транспорт тощо)
	Геоінформаційна інфраструктура
Промислові цифрові інфраструктури	

Джерело: [3]

ЕЕН є найбільшою в світі мережею підтримки міжнародного співробітництва та інноваційної конкурентоспроможності МСП, яка в даний час працює приблизно в

70 країнах, включаючи Україну. Основні напрямки роботи EEN спрямовані на розвиток міжнародної торгівлі та передачу інноваційних технологій від наукових інститутів до МСП. Консорціум EEN-Ukraine працює в Україні вже більше 3 років, в яке входять 7 ключових вітчизняних партнерів.

Ці партнери відкривають унікальні можливості для вітчизняних підприємств і установ: доступ до унікальної бази даних EEN з інноваційними і діловими пропозиціями з більш ніж 70 країн світу; пошук міжнародних надійних інвестиційних і ділових партнерів; онлайн-просування вітчизняних товарів на міжнародні ринки; участь в міжнародних заходах (виставки, торгові місії, робочі візити, конференції, тренінги і т.д.) як в Україні, так і за кордоном; допомога в налагодженні співпраці з іншими проектами ЄС в Україні; допомога в інтернаціоналізації, інноваційний розвиток і масштабування вітчизняних компаній, підвищення їх визнання в Україні та за кордоном. Новітнім інструментом консорціуму є унікальна свобода, участь у віртуальних міжнародних конференціях, торгових місіях і т.д [2].

Тому підсумовуючи необхідно зазначити, що цифрова інфраструктура підтримки малого та середнього бізнесу в Україні активно розвивається, хоча інтенсивність використання цифрових технологій все ще нижче, ніж у великому бізнесі. Розвиток цифрової інфраструктури має сприяти зниженню трансакційних витрат, підвищенню рівня довіри між бізнесом, суспільством, державою, а значить і зростанню підприємницької активності українських громадян.

Література:

1. Овсієнко О.В. Цифрова інфраструктура підтримки малого бізнесу в Україні. *Ефективна економіка*. 2021. № 2. URL: <https://www.economy.nayka.com.ua>.
2. Офіційний сайт програми COSME. URL: <https://cosme.me.gov.ua>.
3. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018–2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації : Розпорядження КМУ від 17.01.2018 № 67-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80#n13>.
4. OECD Digital for SMEs Global Initiative: concept note. OECD, 2019. URL: <https://www.oecd.org/goingdigital/sme/resources/D4SME-Brochure.pdf>.